

LO CATALANISTA

Setmanari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director.—Los originals no's tornan.

DIRECCIÓ, REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de Colomer, núm. 24.

SABADELL

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell 2 rals al mes.
Fora 8 . trimestre.
Un número sol 1 .
Anuncis á preus convencionals.

Calendari Catalá per 1892

Forma un block de 730 planas de lectura recreativa

dels principals escriptors mallorquins, valencians y catalans

Cartons alegórics, fabricats expressament per aquest Calendari

CADA BLOCK UNA PESSETA CADA CARTÓ

Als corresponsals que'n demanin mes de 10 se 'ls descomptará lo 25%.

LOS ENCARRECHS Y SON IMPORT DEUHEN DIRIGIRSE A LA
IMPREMTA LA CATALANA

al núm 5, Dormitori de S. Francesch, 5.-BARCELONA

OBRA NOVA

L'HOSTAL DE LA BONICA

QUADRET DE COSTUMS, EN UN ACTE Y EN PROSA

ORIGINAL DE

VÍCTOR BROSÀ Y SANGERMAN

Estrenat ab éxit en lo Teatre de Novedats de Barcelona.

Se ven al preu d' UNA pesseta.

PARÁBOLA

LLEGIDA EN LO DINAR OFERT PEL «CENTRE CATALÀ» DE MADRIT
 Á DON ANGEL GUIMERÁ.

Aixó va succehir fa uns tres ó quatre anys. Allá en las enlayradas regions del Olimpo y al peu del mont Parnás tingué lloch una junta molt ruidosa, sens que cap dels mortals que creuhan la terra n' hagués esment ni las campanadas de la presidencia arribessin á sas orelas.

Un deu, jove avuy com mil anys enrera, de caballera rossa com una madeixa d' or, havia convocat ab gran pressa á nou deesas en lo palau que s' aixecá al peu del turó ahont lo caball Pegás feu brollar un riu de dins d' una báuma oberta ab una forta cossa.

Una matinada d' un cel blau y esblaymat resplandent de poesia, entraren á corre-cuyta la nou fillas de Jove endinsantse corrents mitj esferehidas pe 'ls pòrtichs de pòrfir y mareperla, ignorant lo motiu d' aquella convocatoria tan inesperada.

Sentat Apolo en sa cadira presidencial, esperava neguitós, formiguejantli la sanch enquimerat que s' obrís la sessió. Entraren per fi las Hipocrénides, s' assegureren de sobte y al veuré á son president ab lo front tan atabellat y reullant entorn d' ellas quedaren esglayadas.

Segur Apolo de que hi eran totas, obrí la sessió comensant per increpar á Melpómene qu' estava més esferehida que las altrás.

Vos he convocat joh germanas mévas! perque acabo de rebrer per Mercuri unas novas d' Espanya que 'm desplaughen y vull esbrinarho tot.

He sabut que la literatura dramática d' aquell realme avans tan celebrada, qu' era 'l goig del Parnás, ahont arribava sovint en alas de divina inspiració, está avuy tan decadenta que no trigarà gayre en ser la befa de propis y estranys.

He sabut que ja no se 'n canta gall ni gallina d' aquellas obras que en altre temps eran lo joyell més volgut d' aquest temple, y que Melpómene, aquella Melpómene qu' encare no fa trenta sigles, com totas vosaltes recordareu, era la germana mimada d' aquest chor, avuy de ningú es coneguda ni invocada.

¿Perqué aquest cambi? ¿qué fás en vaga? ¿ahont es aquell coturne ab que calsaes á Esquilo y Eurípides? ¿qué s' ha fet d' aquell Edipo qu' ell sol ab sos parents malhaurats s' inspiraren arguments per sis tragedias? ¿y 'l correcte Sofocles? ¿y Séneca? ¿y 'l gran Shakspeare que á cada obra brollada de sa imaginació t' omplian de claror las regions olimpicas? ¿qué s' han fet las grans Corneille y Racine? ¿quí segueix á Espanya la tásquera dels grans tràgichs? Parla y defénsat.

Aixís que s' hagué desfogat Apolo, Melpómene que l' escoltava neguitosa y frisant com si la punxessin ab agullas, contestá enquimerada y vessant llágrimas de despit.

Germá: al veurém bescantada y al sentir ta biliosa acusació no atino á explicarme los motius de ta rancunia.

Jo també rebo novas de la terra, y se lo que passa á Espanya sense necessitar los míssatjes de Mercuri.

Ma germana Talia 'n te la culpa de tot.

Refiantse de sa juvenesa y de sa cara xamosa y amanyagada per los que confonent lo teatre ab una taberna sols hi buscan la alegría desinvolta va destruhint ma obra.

La invocan y enllepoleixen la jovenalla y 'ls bordegassos. Fins s' ha fet estrenye la túnica pera deixar veure que 's rebotida de pits y doble de cuixas, y ¡ay! moltes vegadas quan s' ajup á calsarse 'ls sochs deixa veure á gratcient bon tros de cama.

Tália, qu' avergonyida s' havia posat la careta, caygué de sopte en basca y sense esma la tragueren per ferla esbargir y orejarla.

Apolo, sense esmentar lo que passava, cridá indignat:

¿Aixó passa? ja 'm sentirá ma germana. Mentrestant tu has de fer los possibles per enaltir lo teatre espanyol. Ves á Espanya; allí recullirás á ton pler un poeta capás de ferte quedar ayrosa. Encarrégali una tragedia clássica que remembri las glorias de nostre Shackspeare. Posahi tot lo teu seny al inspirarlo. Mira. Are 'm balla pel cap un títol qu' es tan gran com ho será la obra: Lo mar y 'l cel. Dos cosas que jamay ningú ha pogut juntar. Las borrascosas tempestas del imperi de Neptuno poder ser personificadas per las passions fondas d' un personatge feréstech, capdill d' una nau pirata; la bonansa del cel per lo puríssim enamorament d' una captiva donzella cristiana. Ab los dos farás ressaltar las passions del cor humá y ferir vivament los sentiments esmortuhits del públich, si sabs contrastarlos ab los estragos de la enveja, de la vanitat y de la ambició.

Melpómene, calsantse 'l coturne, s' esmunyí per la escalinata y 's fongué en l' espay.

No trigá gayre en estrenarse *Mar y Cel*; son autor, l' escullit de Melpómene, fou Angel Guimerá.

Lo mateix dia del estreno hi hagué lluminarias al Parnás y s' esperavá la entrada triomfal de la xamosa filla de Jove.

Se celebrá un festí com may s' ha vist en aquellas etéreas regions, Neptuno y Venus que hi foren convidats, hi comparegueren montats en carrossas de mareperla, menadas per tritons y colomas, y en aquells átr's de columnas d' alabastre y sota 'ls tájins d' ivori, se brindá per l' autor de *Mar y Cel* ab vins de Xipre que Baco mateix servia fent de coper.

ANDREU BRASÉS.

SECCIÓ POLITICA

La situació econòmica y política de nostre desdijada Espanya ve á ser la mateixa que en la setmana darrerament transcorreguda, ab la sola diferència d' haver aprobat lo Senat Francés las tarifas protectoras tan solicitadas en la venida republicana.

Nostre govern per aixó continua imperterrit sense saber per quin cantó girarse y el eminente hombre de Estado senyor Cánovas preocupat en fer dimitir á generals de estima pera colocar als matons del ministeri.

En tant, lo ministre d' Hisenda, aconsolat y acompanyat en lo sentiment, per uns quants que li fan las feynas, s' dedica á estudiar lo moviment dels planetas, y á contar al mateix temps las vigas del sostre.

A més de los que tenia per ajudarlo, á última hora n' hi ha sortit un altre, lo ministre de Foment, que está encarregat de redactar los aranzels.

S' veu que tots los polítics conservadors, lo mateix serveixen para un barrido que para un fregado.

Proba evident de lo poch que te que fer l' ilustre jefe senyor Cánovas, ab emnencias per l' istil.

Per aixó anem tan bé.

Lo senyor Sagasta ha pronunciat un discurs en lo Círcol lliberal del partit, en la Cort de las Espanyas.

Per aixó l' home ha mirat de no comprometers de cap manera, exposant programes y presentant solucions que de segur haurian excitat la rialla general del pays.

Ab l' excusa de que no ha de ser poder tot seguit, digué que era inútil manifestar las solucions que te l' partit lliberal pera resoldre la crissis econòmica.

Llastima que tant inútils serian ara com més tart, las non-natas solucions del home de més tupé de Espanya.

Peró mireu que es barra y egoisme lo dels partits polítics, encara que moltes vegadas sols los serveix pera disfressar la seva ignorancia.

Ja podria anar malament lo pays que lo que es la oposició no faria un pas pera demostrar los remeys que á son entendre serian necessaris pera evitar lo cataclisme.

Es la demostració més evident del amor al próxim que senten los polítics madrilenys.

Y la veritat es que n Sagasta ab lo seu discurs ha demostrat una vegada més que en materias politicas d' estar per casa es l' imatge de la conseqüencia.

Ben clar digué al terminar lo discurs que ell se creuhava de brassos, puig no li tocava fer altra cosa.

Y á fe que no ha fet pas may altra feyna.

En la oposició, creuharse de brassos.

En lo poder, rascarse la barba.

Y pensar que á un home aixís lo tenen per gafe del partit que s' titula lliberal y l' aplaudeixen y l' ensalsan!

Y li fan monuments en vida!

Quanta vergonya!

Lo ministre de Foment, l' ex-sagastí senyor Linares Rivas, volguent demostrar lo seu desitj de reformes, tracta de montar á Madrid un establiment pera la ensenyansa del *copage* dels vins, á fi de fer la *competencia als francesos*.

Ja cal que 's preparin nostres vehins, que tenen la pedregada á sobre.

Den los 'n guart d' un establiment d' aquesta classe, montat á Madrid y per gent de la politica madrilenya.

Si no fos perque los viticultors no tindran temps ni quartos pera anar Madrid á aprendrer lo que no 'ls poden ensenyar, prou prodrian plegar los francesos.

Deixeus d' un establiment d' aquesta classe montat en lo desert de Madrid, ahont haurán de comensar primer per plantar vinyas, fer pagesos y cambiar lo genit á fi de treurer profit d' aquestas cosas.

Sort que 'n Linares Rivas, quan altra cosa no, podrá colocar alguns amichs ab aquesta excusa, y ja tindrà lo *copage* en campanya.

Que es lo que 's tractava de demostrar.

De nostre estimat company «La Renaixensa» de Barcelona, re-produmim á continuació un ben pensat article que per las moltes virtats qu' enclou y per haver posat lo seu autor, com se sol dir, lo dit á la llaga, no podem menos que recomenarlo als nostres llegidors, particularment á aquells que puguin haverse enterat dels treballs, pòchs dignes y nobles, á que 's dedican alguns fills borts de nostra Catalunya.

Ja es hora que aquells á qui va dedicat l' esmentat article se 'ls tregui la carèta á fi de que tot hom sápigui á que aténirse, y sobre tot puguin fer comparacions del actual modó de procedir ab la manera ferma y convensuda, aparentment, aixó ho demostran los fets, de altres épocas, quan potser creyan y erravan, que á la ombra del catalanisme podrian satisfer sas ambicions raquíticas per lo molt personals qu' es manifestan.

Dintre del regionalisme, dintre del catalanisme, diu molt be l' articulista, no hi tenen cabuda las vanitosas ideas de personalitats; aquestas los bons regionalistas, los bons patricis, per petites y mesquinas las despreciem.

Végis lo que diu l' article:

UNA VEGADA Y PROU

Per una vegada, y no més, contestarem als insidiosos atachs més ó menos encuberts que algunas personalitats aisladas, suposant estar dintre nostre camp, dirigeixen á la obra del catalanisme. Som contraris á polémicas que dintre d' una mateixa comunitat fereixen amors propis, congrian enemistats y crean desputs, que traduhintse després en dissiden-

cias, en aparença d' idees y de grups, son en realitat mesquinament personals; pero nos forsa á ferho la indignació general ab que ho reclaman las associacions y entitats més significadas del regionalisme en tot Catalunya.

Durant anys y pany's las mateixas personas nos han estat amohinant y marejant, demanantnos impacientment la unió y organisació de las forsas dispersas del regionalisme catalá; lo posarlo en relació ab los demás regionalistas espanyols; que 's precisés son programa y s' extengués sa propaganda; que 's donés expansió exterior á nostra literatura y á las manifestacions totas de nostra civilització; acompanyant aquesta lletania del obligat y sempitern *¡no fem res!* y motejantnos de feréstechs y á las nostras associacions d' inútils. Com si 'l camp no hagués estat obert pera tothom y no haguessin pogut fer ells lo que nosaltres no fessim!

Y quan á copia de paciència, de constància, de treball y sacrificis de totas menas, pera que tot aixó vinga, deixem obert y explanat lo camí, aqueixas personalitats rebeccas se 'n van per los racons de la premsa espaternegant, fent raresas, dihent cosas lletjas y no volent seguir de cap manera la avuy ja gran colla catalanista amistosament aplegada y convinguda.

Tres cosas per ells tan demanadas nos las treuen ara de polleguera: l' establiment d' un llas d' Unió entre la casi totalitat de las associacions catalanistas de vida viable; lo conveni d' un programa del regionalisme catalá, que 's discuteix amistosament sense faramallas y ab general aplauso, y la consagració de la literatura y de la llengua regional catalana, oficialment admesa en la literatura nacional per la capital d' Espanya.

Hi ha més encara; una revista, lloablement sostinguda ab prous sacrificis materials, que son realment d' agrahir, destinada á posarnos en relació ab los demás regionalistas espanyols, malmet, per la mala intenció y rancúnia d' algún de sos redactors, l' objecte pera que fou creada y tots los esforços y actes fets per los catalanistas constituïts en societats pera lograr lo mateix objecte. Lo consistori dels Jochs Florals ha prés la lloabilíssima costum de distingir ab un lloch de mantenedor cada any á las personas més eminents del regionalisme espanyol: donchs ¡llenya als Jochs Florals d' aquets últims anys! La Lliga de Catalunya agassatja tant com pot als forasters mentres permaneixen á nostra terra y pren part de tot cor en las festas regionals forasteras, moltes vegadas fins ab presents de tot lo valor que li es possible: donchs vinga no contribuir ni ab un céntim y ¡llenya á la Lliga de Catalunya! En Guimerá y *La Renaixensa* diuhen las pestas que mereixen los politicots de Madrid: donchs ¡llenya á en Guimerá y *La Renaixensa* per intransigents y ¡¡separatistas!!! (quina por!) En Guimerá va á Madrid perque li eridan per lo seu drama, y l' obsequian, y l' aplaudeixen, sabent y publicant las sevas idees radicals y regionalistas; donchs ¡llenya á en Guimerá y á *La Renaixensa* perque 's deixa estimar deixa aplaudir en ell lo regionalisme literari ¡sense amollar per res en lo combat pera 'l triomf absolut y radical del polítich!

En fi, que no sabem que faria la expressada Revista si es proposés esmenussar totas las agrupacions catalanistas y desacreditarlas davant de las sevas semblants de las altras regions espanyolas. L' últim número es en aquest concepte de dalt á baix un exemplar que no te per ahont agafarlo, supura fel y vinagre per tots los poros. ¡Llástima de diners ab tan sana intenció gastats y tant mal aprofitats! Y Deu vulga que á aquesta trista propaganda pública no n' hi acompanyi altre de molt pitjor feta privadament. Los que veuhen lo cas d' aprop troban síntomas positius d' aquesta altra gangrena, aquí y fora de Catalunya.

Y desgraciadas las personas á quinas, per mérits personals y per los contrets en lo servey de Catalunya, las posan sos companys d' ideas al devant de qualsevol empresa de pur patriotisme! D' ateos fins á carlistas, de [poetas!!!, de tarambanas sense coneixement de mon ni de ciencia, ni de res, los deixan per portas, ab lo sant objecte, segons sembla, de que ningu que puga portar al catalanisme lo prestigi d' un nom honradament adquirít en l' exercici d' una professió ó en altres terrenos, s' hi vulga ficar, per més patriotisme que senti y per més regionalista que sia. Y tot aixó se fa en periódichs que 's diuhen regionalistas, baix lo nom del Catalanisme *práctich* y fins de vegadas en nom de la religió.

Nosaltres no hem de baixar á discutir en semblant terreno, ni posar al públich los móvils perfectament coneguts de tal conducta: ab aquesta vegada y prou acabarem. Aixequém una punta del llessol, ben segurs de que tots nostres companys d' ideas coneixerán la enfermetat, se 'n compadeixerán y procurarán caritativament posarhi remey sense encomenársela.

Las queixas que ara sentím son com aquellas de que parlava l' immortal florentí:

che é quel che i' odo?
E che gent' è che par nel duol si vinta?

Mischiate sono a quel cauto coro
Degli angeli che non furon riballi,
Ne fur fedeli a Dio, ma per se foro.

E la lor cieca vita è tanto bassa
Che 'nvidiosi son d' ogni altra sorte.

Mes no per aixó havém de cambiar de camí ni de tancar la porta als extraviats per passions personals y rencors més ó ménos duraders.

Persistim en la conducta d' atracció de las demás regions espanyolas á la nostra causa. En los anys passats, valentnos dels Jochs Florals, havém portat á la nostra casa payral En Llorente, de Valencia; En Menendez Pelayo, de Madrid; En Murguía, de Galicia; En Sagarminaga, de Bizcaya, y En Campión, de Navarra. Aquest any pensém portarhi En Pereda, de Cantabria, com per allá diuhen, ó de Castella la Vella, com dihém nosaltres. De mica en mica nos anirán coneixent y com lo que volém es digne y generós y patriòtich, un dia ó altre ho lograrém ó ho lograrán los nostres fills, si potser de bonas en bonas, ó sino... com sia.

Continuém estrenyent las distancias entre las agrupacions catalanistas. Las mes afins estan ja reunidas; entre las que mes allunyadas semblavan, si no hi han fusions, que potser no serían per ara prou dignes ni útils pera la nostra causa, hi ha avuy avenços d' intelligencia y més benévola tolerancia.

Mantenim la independència complerta de nostras ideas devant los actuals partits polítics; acceptém ab aplauso dels homes amants del país que en ells de bona fe militan tot lo bó que pera Catalunya fassin, pero no 'ns lliguém ab ells jamay pera satisfer conveniencias momentáneas ni ménos ambicions personals.

Nosaltres podém acceptar honrosament la cooperació en la obra de regeneració [del país dels polítics catalans de bona fé, desde en Durán y Bas fins á en Vallés y Ribot, pero

may podem aplaudir dignament que un catalanista accepti un lloch polítich subordinat á en Cánovas, lo destructor de la última organisació regionalista que Espanya conservava; ni podem anar ab los federales racionalistas al establiment dels cantons.

Acullim ab entussiasme á tothom que porti lo prestigi de sa intelligencia al nostre camp, alsemlo al lloch que mereixi, mentres permanesca fidels als principis que sustentem; si hi falta per personals conveniencias ó preocupacions, prescindim en absolut d'ell; mentres no torni á la rahó. Per gran que sia lo seu valer no ha de faltar qui 'l substituixi.

Afortunadament aquesta terra nostra no ha de players de falta d'amor y entussiasme de sos fills de més válua; per cada un que se'n va ne venen dos al nostre camp.

C. DE LA K.

BRINDIS

Pe'ls hereus de las nissagas
que han envilit nostras llars;
pe'ls fills borts de Catalunya
que escarneixen nostre afany;
per la rassa absorvidora
que 'ns flagella sens descans
y vol rompre las fronteras
tot proclamant la unitat,
¡jamay!

Per la valenta fillada
que s'acobla ab viu dalé
sota l'arbre de la patria
pera fer sentir sa veu,
pe'ls ardits fills de la terra
de bona sava y bon tremp,
que quan convinga proclamín
lo sant mot d': ¡independents!
¡brindém!

JAUME NOVELLAS DE MOLINS.

Abril de 1898.

LO PRINCEP DE BISMARCK Y L' IDIOMA ALEMANY-BAIX

Colonia, 30 de Novembre de 1891.

Sr. D. N. Verdaguer y Callis.

Món estimat amich: Lo que vaig á referirli ab l'entussiasme de mon ànima es un triomf del regionalisme y per consegüent un triomf brillant de la terra ahont era—segons la frasse del renomnat autor de *Los Pirineus*.—

“Cada turó un castell, senyera al ayre;
 cada castell un paradís; cad' home
 un pensador, un trovador, ó un héroe,
 cada dama una reyna encisadora,
 cada puig un aplech de festa y gala;
 cada iglesia un santuari de fe viva;
 cada abadía un temple de sabiesa,
 y un espill de franquicias cada poble.”

En lo moment en que ab motiu del éxit falaguer que ha obtingut Guimerá en Madrid, ab sa tragedia «Mar y Cel», escrigué 'l catalá Pere Bo-fill, en *La Epoca*, aquestas paraulas: «Jo no soch regionalista, ans bé crech, que tots los bons escriptors de Catalunya deurian produhirse en castellá, encara que s' incomodessin l' Almirall y altres decidits catalanistas;» lo *Princep de Bismarch* deya en son castell de Friedrichsruh á una comissió de la Associació alemanya baixa, de Brunswick que li entregava 'l diploma de soci de mérit: «Jo soch alemany-baix. M' agrada 'l llenguatge que aprenia quan era petit, jugant ab los noys de mon poble. Aprení 'l alemany-baix abans que l' idioma de la Alta Alemanya. L' estimo y l' estimaré sempre y 'l parlo ab molt gust. Sols sento que no haja pogut ocupar-me desde ma joventut, científicament en aquestas cosas que sovint m' haguéran interessat mes que la alta política.»

Lo que la enérgica y expressiva, la nirviosa y viril llengua catalana; exa llengua venerable dels reys, dels héroes, dels Sants, dels trovadors y del poble, es per Espanya, significa per los alemanys l' alemany-baix, l' antich idioma en que se posá 'l monument mes grandió de la antigua poésia germánica, L' *Heliand* (lo Redemptor), que s' havia escrit en lo segle ix, donant testimoni d' un pasmós vigor poétich que no assolia 'l monjo Offrido de Vissemburgo (Alsacia), ab sa *Armonia dels evangelis*.

Los catalanistas han de treure novas forsas del acte de justicia que han fet Madrid á Guimerá y que honra als qui, per desconéxerlas y per antagonismes de creencias políticas, han menyspreuat las lletras catalanas. Y han d' escoltar ab gust també aquexas paraulas que 'l preceptor Reiche digué en alemany-baix al canceller de ferro abans d' entregarli 'l diploma en nom de la Diputació de Brunswick: «Quan sabíam en Brunswick que V. á una Diputació de sos electors, los digué Jo soch alemany-baix, lo cor nos bategava mes fort á nosaltres que á Brunswinck hem constituït una Societat en la qual nos havém compromés á parlar nostre preuat llenguatge alemany-baix, y á conrear ab ell las costums alemanyas y la fe alemanya.»

Al enrahonar l' alemany-baix nos sembla que ascoltem á nostres avis parlarnos des de 'l fons de son sepulcre, y 'ls veyém assentats eutre sas alsinas y tenir consell al ayre lliure. Aquellas alsinas nos recordan una

magestosa alsina germànica que encara està dreta y que estén son brancám des de 'ls Alps al mar, des de la selva de Bohemia al Wasgau, des de 'ls terrers pantanosos d' Holanda als boschs de Polonia. Grossas bran-cas d' aquexa alsina s' han extés á la altra part del Atlántich, fins als confins de la terra. Devall d' exa alsina s' han unit los alemanys. Y exa alsina es nostre estimadíssim y cobejat *Princep de Bismark*, exa alsina es V. Sas arrels s' extenen tant com son brancatge, trobantse en lo terror més ferm, en l' amor del poble, de que res podria arrebarlas. Es V. 'l soci de mérit de tota la nació alemanya y sia també soci de mérit de la *Associació alemanya-baxa*.»

Se complau en remétreli exas ratllas per *La Veu de Catalunya*, son devot amich, lo catalanista de Colonia, q. b. s. m.,

JOAN FASTENRATH.

De *La Veu de Catalunya*.

Lo dia 22 del passat Novembre tingué lloch la sessió inaugural del present curs de la patriótica associació de Barcelona lo *Foment Catalanista*.

Lo saló de sessions espléndidament engalanat ab los escuts de las quatre Provincias catalanas, banderas y targas ab los noms dels més ilustres fills de nostra Catalunya, presentava un magnífich efecte, destacantse al fondo sota dosser y en lo lloch presidencial lo busto del exemple de patricis En Pau Clarís.

La concurrencia era numerosa y escullida, figurant un bon nombre de representacions de societats y periódichs catalanistas.

Lo vice-president D. Narcís Fuster declará oberta la sessió, manifestant que motius de salut privavan de presidir aquell acte, com li pertocava al digne president de la associació D. Narcís Verdager y Callís.

Tot seguit com á tribut al malaguanyat patrici en J. Narcís Roca, se doná lectura de la carta, que dirigí al poble de Barcelona reunít al Tetre de Novetats lo dia 25 de Juliol de 1886, pera protestar del *modus vivendi* ab Inglaterra. Aquest valiosíssim document que ja coneixen nostres llegidors per haberlo publicat en las columnas d' aquest setmanari, arrancá molts y nutrits aplausos de la concurrencia.

Lo secretari D. Domingo Corominas doná lectura d' una ben escrita memoria, donant compte del estat de la societat é indicant los

móvils de la mateixa pera l' avenir, tots encaminats á la defensa lleal y noble dels ideals del Catalanisme.

Acte seguit s' executaren per las senyoretas de Lom, Orsolich, Nobas y Casals, varias composicions musicals, donant fi á la patrió-tica festa un ben pensat discurs de gracias del Sr. Fusté, del qual nos obstenim de parlarne com se mereix, donchs tenim lo propòsit de publicarlo íntegro en un dels próxims números

Nostra coral felicitació al *Foment Catalanista* de Barcelona per sos patriótics travalls en defensa de nostre estimada Catalunya.

NOVAS

Las Societats de Sant Vicents de Paul y Academia Católica tindrán exercicis espirituals pera homes pera sos individuos y amichs en la iglesia parroquial de Sant Feliu baix la direcció del P. Deban de la Companyia de Jesús. Se comensarán avuy diumenge tercer de advent, á las set de la nit, seguirán los demás días, fins 'l diumenge següent inclusiu á la mateixa hora.

Los individuos de las mentadas Asociacions convidan á tots los que vulgan acompañarlos en tan meralisadora obra.

Los fadrins sastres, obsequiarán avuy en la Parroquia de Sant Feliu, á sa Patrona Sta. Lluçia, ab una solemne funció religiosa.

Per la nit pera celebrar la festivitad tindrà lloch en lo Saló Sabadellés un gran ball de vetlla que comensará á las 9 en punt. La part instrumental corre á carrech de una reputada orquesta d' aquesta ciutat.

Durant los dias de la passada fira ab tot y la molta aglomeració de forasters que visitaren nostre ciutat no hi hagué que lamentar lo mes insignificant desorde, lo qual consig-nem ab gust per lo molt alt que parla en favor de nostra morigerada ciutat.

Los balls y funcions públicas se vegeren en extrem concorregudas. Las transaccions foren de regular importancia.

Nostre apreciable y distingit amich D. Joseph Voltá y Casablanças ha suferit la inmen-sa pena de veurer morir á son fill Francisco, agraciada criatura de 16 mesos.

Nos asociem de veras al dol qu' experimentan 'l amich, sa virtuosa esposa y demás familia, per pérdua tan irreparable.

Segons de públich se diu son maravellosas las curas á los tulíts é invalits, que fá en nostra ciutat lo célebre Nort-Americá Mter. Sequah.

Hi ha, ab tot, la prevenció de que tornarà á reproduhirse 'l mal als operats en la plasa del Angel.

«L' temps ho dirá.

Entretant la venta que de sos específichs te diariament Mter. Sequah; es de molta importancia.

A petició de varis de nostres abonats, en lo próxim número publicarem l' article que defensant lo regionalisme publicá en lo *Resúmen* de Madrid, lo distingit crítich D. Salvador Canals y del qual feyan referència en la carta que varis catalanistas dirigiren á dit senyor y que publicarem en nostre passat número.

Un gran número de literats, amichs y admiradors del eminent poeta D. Angel Guimerá, l' obsequiarán ab un banquet, que tindrà lloch demá dilluns á dos quarts de vuyt del vespre en lo restaurant Colon de Barcelona.

Ha sortit cap á Italia la distingida tiple compatriota nostra donya Carme Bonaplata de Bau. Próximament debutará en lo teatro Reggio de Turín.

Hem rebut imprés lo "Discurs de Gracías" pronunciat pel vice-president del Foment Catalanista, don Narcís Fuster, en la sessió inaugural del curs present.

En un dels próxims números lo donarém á conèixer á nostres constants llegidors.

Los escriptors madrilenys, poetas, amichs y admiradors del senyor Guimerá, l' obsequiaran ab un dinar en lo restaurant dels *Dos Cisnes*.

Als postres no hi hagué brindis ni discursos. D. Manel del Palacio improvisá un magnífich sonet enaltint á Guimerá com á restaurador de la bona literatura.

Lo senyor Menendez Pelayo, que fou l' iniciador del obsequi al senyor Guimerá, llegí després la composició d' aquest *L' any mil* y á pesar d' ésser castellá de rassa ho va fer admirablement, y ab no ménos perfecció llegí també l' senyor Palau altra de las millors composicions de Guimerá, titulada *Poblet*, los quals foren molt aplaudits.

Los sonyors Echegaray, Palacio, Salvany y Palau, recitaren també versos seus no alijs á la festa, que acabá ab la major armonía.

Din la *Revista Tarrasense* que una empresa estrangera projecta establir en aquella ciutat una fàbrica destinada á la manufactura de filats y teixits d' estam.

En una de las salas de Casa de la Ciutat de Barcelona se reuní lo passat dijous l' honorable cos d' Adjunts pera procedir á la elecció del Consistori dels Jochs Florals pera l' any 1892.

Resultaren elegits per gran majoria de vots: Mantenedors don Ramón Picó y Campámar, mestre en Gay Saber; don Joseph M.ª Pereda, de Santander; don Pau Font y de Rubinat, de Reus; don Joseph Pin y Soler, don Francisco Alió y don Ernest Moliné y Brasés, Suplents; don Victor Brosa y Sangerman; mossen Joan Segura, Prebere; don Joseph Puig y Cadafalch y don Enrich Prat de la Riba.

Del nostre estimat colega de Manresa *Lo Setmanari Catalá*:

"Nos escriuhen de Navarces que dissapte y diumenge últims, estigué allí cridat per diferents viacultors, lo molt entés agricultor don Francisco X. Tobella, director de nostre estimat company *L' Art del Pagés*. Lo senyor Tobella recorregué varias vinyas d' aquell terme pera classificar los terrenos á fi de veurer las classes de ceps americans que pogan convenir á cada un d' ells, en substitució dels atacats per la filoxera. A prechs d' alguns propietaris, doná també una conferencia pública en la casa del Comú de la vehina vila, en la qual indicá, lo senyor Tobella, lo seu parer respecte al terme de Navarces, enumerant lo que fins avuy se fa en totas parts ab los ceps americans fins á obtenir lo fruyt. Ensenya y practica los diferents sistemás d' empelts més vulgars y apropiats, després d' una explicació general respecte al estat actual de las vinyas á Navarces, y á las distintas classes de terras d' aquell terme. La nombrosa concurrencia l' escoltá ab agrado y 'ns consta lo sumament agrahts que han quedat los navarclins al interes y bona voluntat del senyor Tobella, quals consells y eruditas explicacions los serán de molta utilitat.

Nos han dit que dintre pochos dias y ab lo mateix objecte, es fácil que vagi á Castellnou de Bages, Balsareny y algun altre poble l' entussiaista director de *L' Art del Pagés*, qual zel en favor de nostra agricultura aplaudim de tot cor.,

En lo Comité executiu que s' ha constituhit á New-York per celebrar lo centenar del descobriment d' América per Cristofol Colón, hi figura com un dels directors nostre conegut paisá, resident en los Estats Units, don Artur Cuyás.

Está próxima á véure la llum pública la quarta edició del notable volúm "*Idilis y Cants místichs*," degut al inspirat poeta y mestre en Gay Saber Mossen Jacinto Verdaguer.

Es d' esperar que aquesta edició mereixerá l' aplauso de las personas de bon gust literari que meresqueren las tres anteriors.

Lo periódich ilustrat de Madrid *El Teatro Moderno* publica en son últim número un autógrafo del senyor Guimerá, y un magnífich retrato del poeta, obra del Sr. Carcedo.

Gopiém de *El Semanario de Mataró*.

"En la teulèria del senyor Matas fou trobat per un operari, lo dilluns prop passat al-tre sepulcre romá. Y dihém altre per éser comú la troballa de sepulcres caracterisats per la cuberta en ángul, format per tégulas.

En lo punt anomenat La Bóbila han aparegut fins al present, segons lo autor dels "*Estudis històrich arqueològichs sobre Iluro*," més de deu enterraments de la mateixa classe: *plebis commune sepulcrum*. Ofereix de particulr lo de la teulèria del senyor Matas una llantia recullida als peus del esqueleto y las tégulas ab adornos de circumferencias concéntricas.

Acaba de publicarse á Bilbao lo primer volúm d' una obra interessantíssima pels aficionats al estudi del regionalisme espanyol. Se titula *El gobierno y régimen foral del Señorío de Vizcaya, desde el reinado de Felipe II hasta la mayor edad de Isabel II*. Son autor, don Fidel de Sagarminaga es prou conegut dels regionalistas catalans, per estalviar-

nos de ponderarne 'ls mérits. Quan ab motiu de formar part del Consistori de Mantenedors dels Jochs Florals d' ara tres anys, tinguérem l' honor de rébre sa visita y d' ohir los discursos y conferencias que doná á Barcelona, tots admirárem las altas condicions d' intel·ligencia del ilustre capitost del regionalisme vizcaí. La obra donchs, per la matèria com per la competencia de son autor, es un notable acontexement en lo moviment regionalista d' Espanya.

L' honorable regionalista de las Provincias Vascongadas, Mossen Resurrecció Maria de Azcue, Pbre., ha publicat á Bilbao una *Gramática Eúskara*, impresa á duas columnas, en la primera hi ha l' originall eúskar y en la segona sa traducció al castellá.

En la sessió de propaganda que celebrá lo Foment Catalanista de Barcelona lo diumenge á la tarde, feu us de la paraula ponderant la bondat dels ideals catalanistas, don Joseph Serra y Boniol, president de la secció de Carreras Especials del Centre Escolar Catalanista.

Ha merescut entusiastas elogis lo discurs que llegí nostre benvolgut amic don Joseph Ixart en lo Círcul Artístich de Barcelona, la vetlla en que s' inaugurá lo present curs académich d' aquella important corporació. Lo senyor Ixart desenrotllá 'l tema "Projeete de conferencias,, referintse á la pintura y esculturas catalanas en lo sigle actual, á fi de fixar sa situació y 'ls progressos que han fet. No cal dir que además de sos extensos coneixement artístichs y crítichs lo senyor Ixart hi evidenciá aquella brillantor y solidesa d' estil que li han valgut justa fama.

La numerosa concurrencia que assistí á la esmentada inauguració, no escatimá al senyor Ixart ni las felicitacions ni 'ls aplausos.

ANUNCIS PARTICULARS

Motor á gas en venta

Imprempta d' aquest periódich.

Forsa de dos caballs.—Sistema Otto.—Vertical y de cremallera. — Rahò en la

Dolor de caixals y dents

per fort que sia se calma al moment aplicanti el Odontálgico Kent.

Pera la adquisició de tan benéfich remey dirigirse á la casa importadora, qu' es la de D. Salvador Banús, droguista, establert en Barcelona, carrer de Jaume I.—UNA pesseta 'l pot.

Elixir Ferrán

FARMACÈUTICH DE LA REAL CASA.—Premiat en varias exposicions, etc.—Reconegut com lo millor anti-herpètic y depuratiu nacional y extranger.—Dipòsit general: Sant Feliu de Guixols (Gerona), farmacia del autor y principals d' Espanya.—Marca registrada.—Vegis lo prospecte.

25 anys d' éxit. 6 anys sens anunciarse. Preu 2'50 ptas.

Academia Politécnica

DIRIGIDA PER LOS ENGINYERS

— Don Fernando Tarrida y don Carles Camps y Armet —

Preparació pera l' ingrés en la *Escola Politécnica de Madrid*, en las *Escolas d' Arquitectura y de Enginyers Industrials de Barcelona*, en la *Escola Naval Flotant*, *Academia General Militar*, *Cos de Telégrafos* y demés carreras especiales.

— CUADRO DE PROFESSORS —

Algebra mecánica y cálculs.	D. Fernando Tarrida.	Enginyer.
Geometría descriptiva y analítica.	D. Carles Camps.	Enginyer.
Ciencias físich-naturals.	D. Pere Rius.	Enginyer.
Dibuix: de figura y adorno.	D. Francisco del Villar.	Arquitecte.
Id. lineal y topogràfich.	D. Pau Brunet.	Enginyer.
Idiomas: D. Francisco Boatella y D. Fernando Tarrida.		

NOTA DE PREUS

Matemáticas.	30 ptas.	Dibuix lineal ó de figura.	10 ptas.
Ciencias Físicas	20 "	Francés é Inglès.	10 "

Barcelona.—Paseig de Gracia, 81, 2.^{on} —Despatx: de 12 á 2.

PLORANT Y RIENT

COLECCIÓ D' ESTUDIS

DE

EMILI VILANOVA

Forma un tomo de 224 planas que 's ven al preu de 10 rals en las llibrerías barceloninas de Verdaguer y Lopez, Rambla del Mitj; Puig, Plassa nova; Massó y Casas, Porta ferrissa; Magatzém de paper de Joan Almirall, Primpcesa, 16, é Imprempta LA RENAIXENSA, Xuclá, 13, baixos.

SEQUAH PARLA

SEQUAH PARLA

**Als que sofreixen REUMATISME,
ALS COIXOS É INVÁLITS**

ALS QUE NO HAN POGUT OBTINDRER

CURA DE CAP CLASSE

y á tots quants pateixin d' enfermetats cròniques

No perdre la oportunitat.

SEQUAH PARLA

SEQUAH PARLA

A las 10 tots los matins.

A las 8 y mitja totas las nits.

Sabadell-- A LA PLASSA DEL ANGEL-- Sabadell